

at faa at vide, hvilken praktisk Betydning de har haft, om Arbejdsløshedsforsikringen virkelig har kunnet tage Hensyn til og har taget Hensyn til dem, om der nogen. Siden har været noget Tilfælde af Betydning, hvor man har udelukket Medlemmer indenfor Lønarbejdernes Kreds fra Arbejdsløshedskasserne i Henhold til disse Takster. Jeg forstaaer, som sagt, saa godt, at den højtærede Indenrigsminister, idet han forelægger et Lovforslag, i hvilket Statstilskuddet ikke er fastsat, vil sørge for, at Statskassen ikke bliver blokket ganske urimeligt; jeg tror, det er nødvendigt at have Opmærksomheden fæstet, ogsaa derpaa. Hvis der derfor ikke kan findes andre Udveje til at undgaa, at Statstilskuddet bliver helt urimeligt, er dette maaske alligevel en praktisk Udvej, skønt jeg ser, der er store Vanskeligheder forbundne dermed. De moralske Vanskeligheder er maaske de største. Jeg kan ikke forstaa, hvordan f. Eks. Arbejdsløshedsinspektoratet skal kunne kontrollere de paagældendes Indtægter, det bliver vist en ganske umulig Opgave. Jeg kan heller ikke tænke mig Muligheden af at faa skabt den Moralitet overfor Skatteansættelse, som i Virkeligheden er nødvendig her, da der kan komme Konflikttilfælde, medens jeg paa den anden Side ikke tror, at det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (Ivar Berendsen) har Ret i, at det er saa umaadelig vanskeligt for Lønarbejderne at opgive deres Formue og Indtægt; jeg tror, det er lettere for dem end f. Eks. for Landbrugerne.

Ligesom de foregaaende Talere har jeg meget vanskeligt ved at forstaa, hvorledes det er muligt at forene Fastsættelsen af Indtægtsgrænser direkte med det Forsikringsprincip, som ligger til Grund for Arbejdsløshedskasserne; for Kasserne er Arbejderforsikringskasser, ikke Understøttelseskasser, og de gode Risikoer skal man være meget varsom med at slaa ud. Jeg tror for øvrigt ikke, der er saa uhyre stor Fare. Der appelleres til Arbejdernes Solidaritetsfølelse; til deres Idealitet. Det skal man aldrig gøre i økonomiske Affærer, man skal appellere til deres Klogskab, og jeg tror, at det, selv om disse Bestemmelser bliver fæstnede, vilde være uklogt af Arbejderne at melde sig ud, fordi Staten, idet den giver Tilskud til disse Arbejdsløshedskasser, i Virkeligheden giver Tilskud til selve de danske Fagforeninger, et Tilskud, jeg for saa vidt kan unde dem, som de har haft store opdragende Betydning for den danske Arbejderstand. Paa den anden Side maa jeg indrømme, at de er politiske og agita-

toriske Organisationer, og at det derfor er en meget betænkelig Sag for et Statsamfund at støtte dem. Efter hvad det ærede Medlem for Københavns 8de Valgkreds (Martin Olsen) udtalte her i Salen i 1906, har de danske Fagforeninger fra 1898 til 1905 givet ca. 3 Mill. Kr. til deres Arbejdsløshedskasser. De havde saaledes før Loven af 1907 en Arbejdsløshedsforsikring, hvad der ogsaa var en Nødvendighed for dem; for hvis de ikke havde haft det, vilde de naturligvis have udsat sig for, at de arbejdsløse underbød de beskæftigede Arbejdere. Det er en Nødvendighed for Fagforeningsbevægelsen at have Arbejdsløshedskasser. Nu har Staten altsaa støttet Bevægelsen, fordi den ser, det drejer sig om en Samfundssygdom. Men jeg tror ikke, man behøver at appellere saa stærkt til den luftige Idealisme hos Arbejderne, man behøver blot at appellere til den Idealisme, som hedder Klogskab; jeg tror saamænd ikke, der er saa overordentlig stor Fare for, at Arbejderne vil melde sig ud af Kasserne, selv om disse Bestemmelser bliver fæstnede. Men der er som sagt en anden Ulempe ved denne Sag; jeg kunde ønske, at Spørgsmaalet ikke var blevet rejst, for nu, da det er rejst, viser det sig at indeholde en Brod; som det er meget vanskeligt at undgaa.

Med Hensyn til Bestemmelsen i § 9 om det kommunale Tilskud udtalte det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (Ivar Berendsen), at han haabede, at dette Bidrag maatte blive fikseret. I den Henseende er det ærede Medlem utvivlsomt enig med den højtærede Indenrigsminister, der netop i Kommissionsbetænkningen af 1907 udtaler, at han haabede paa, at de kommunale Tilskud, naar Loven kom til Revision efter 5 Aars Forløb, blev fæstnede. Jeg tror ogsaa, det er rigtigt, at det sker, saa kommer vi nemlig samtidig ind paa Spørgsmaalet om det kommunale Bidrags Forhold til Statsbidraget. Vort Land er endnu — jeg haaber det længe vil blive ved at være saalunde — et Landbrugsland og ikke et Industriland. Industrien knytter sig til ganske bestemte Kommuner. Da Arbejdsløsheden saaledes er et Onde af ejendommelig Art, tror jeg, det er nødvendigt at overveje, om det kommunale Tilskud ikke skal forhøjes i forhold til Statstilskuddet.

I § 11 er der Tale om, i hvilke Tilfælde Understøttelse kan udredes. Det er underligt, at Udtrykkene i dette Lovforslag ikke har et bestemt Enhedspræg. Man faar det Indtryk, at de er tagne snart fra en Understøttelseslov, snart fra en Forsikringslov,